

МОНГОЛ УЛС
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

20 ¹⁹ он ⁰⁹ дугаар
сарын ²⁴-ны өдөр

Дугаар ^{ХЭГ}
¹²⁶⁵²

Улаанбаатар-12
Утас: 260817
Факс: 976-11-310011

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН Л.БОЛД ТАНАА

Асуулгын хариу хүргүүлэх тухай

“2019 оныг Эх оронч худалдан авалтын жил болгон зарлах тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 59 дүгээр тогтоолын хэрэгжилт, авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ, Засгийн газар болон Нийслэлийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан “Үндэсний үйлдвэрлэгчийн 400 автобусаар нийтийн тээврийн парк шинэчлэх” заалтын хэрэгжилтийн талаар Монгол Улсын Ерөнхий сайдад тавьсан асуулгын хариуг Танд үүгээр хүргүүлж байна.

Хүлээн авч, танилцана уу.

Хавсралт: ⁶ хуудастай.

Монгол Улсын сайд,
Засгийн газрын Хэрэг
эрхлэх газрын дарга

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

0012156

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН Ж.БАТЗАНДАН, Л.БОЛД НАРААС МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙДАД ТАВЬСАН АСУУЛГЫН ХАРИУ

Асуулга 1. Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 1 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 59 дүгээр тогтоолоор 2019 оныг “Эх оронч худалдан авалтын жил” болгон зарласан. Энэ тогтоолын дагуу хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний тухай:

Монгол Улсын Их Хурлаас 2019 оны 6 дугаар сарын 6-ны өдөр Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээг дэмжих тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийг баталсан. Хууль хэрэгжсэнээр бичил аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварыг салбар харгалзахгүйгээр 1 хувь, уг хуулийн үйлчлэлд хамаарч байгаа аж ахуйн нэгжүүд санхүүгийн тайлангаа жилд нэг удаа хялбаршуулсан байдлаар гаргах, борлуулалтын орлогын хэмжээг 2,5 тэрбум хүртэл нэмэгдүүлсэн бол бичил үйлдвэр үйлчилгээ эрхлэгчид 300 хүртэл сая, жижиг үйлдвэр, үйлчилгээ эрхлэгчид 1,0 тэрбум хүртэл төгрөгийн зээлийг жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих сангаас шууд, дунд үйлдвэр үйлчилгээ эрхлэгчид 1,0-2,5 тэрбум төгрөгийн зээлийг банкаар дамжуулан олгох зэрэг дэмжлэгийн хэлбэрийг нэмэгдүүлэв. Мөн жижиг, дунд үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн байгууллагын чиг үүрэг, эрхлэх асуудал тодорхой болж, чиг үүргээ хараат бус байдлаар бие даан хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдсэн. Бичил болон жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ эрхлэгчийн ойлголтыг тодорхой болгосноор төрөөс үзүүлж буй дэмжлэгийг дээрх ангиллын дагуу оновчтой хуваарилах боломж бүрдэж, татвар төлөгчдийн тоо, улсын төсөвт төвлөрүүлэх татварын орлогын хэмжээ нэмэгдэнэ.

Татварын хуулийн шинэчлэлийн хүрээнд жилийн 50.0 сая төгрөг хүртэлх борлуулалтын орлоготой, НӨАТ суутган төлөгч биш татвар төлөгчид жилд нэг удаа тайлан гаргаж, нийт борлуулалтын орлогын 1 хувиар татвар төлөх, жилийн 300.0 сая төгрөг хүртэлх борлуулалтын орлоготой, аж ахуйн нэгж жилд 2 удаа тайлан гаргаж, татвар ногдуулах орлогын 1 хувиар, жилийн 300.0 саяас 1.5 тэрбум төгрөг хүртэлх борлуулалтын орлоготой, аж ахуйн нэгж жилд 2 удаа тайлан гаргаж, татвар ногдуулах орлогын 10 хувиар татвар төлж, төлсөн татварын 90 хувийг буцаан авах, 25 хувийн татвар төлөх босгыг 3 тэрбум төгрөг байсныг нэмэгдүүлэн 6 тэрбум төгрөг болгосон.

Мөн Улсын Их Хурлаас 2019 оны 3 дугаар сарын 22-ны өдөр Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд дотоодын үйлдвэрлэгч нарт ээлтэй болгох нэмэлт, өөрчлөлтийг баталсан. Мөн уг хуулийн 10¹¹-т “Чанар, стандартын шаардлага хангасан барааг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангах боломжтой тохиолдолд тендер шалгаруулалтад гадаадын бараа нийлүүлэгчийг оролцуулахыг хориглоно” гэсэн хэсгийг тусгасан.

Аж үйлдвэржилтийг хөгжүүлэх, үндэсний үйлдвэрлэлийг дэмжих, чиглэлээр Засгийн газрын 2019 оны 4 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 156 дугаар тогтоолоор “Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих”, 2019 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 162 дугаар тогтоолоор “Шинжлэх ухаан, технологи, инновацийн хүний нөөцийг хөгжүүлэх”, 2019 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдрийн 202 дугаар тогтоолоор “150 мянган айл-Орон сууц”, 2019 оны 5 дугаар сарын 29-ний өдрийн 214 дүгээр тогтоолоор “Хүнд үйлдвэрийн хөгжлийг дэмжих” үндэсний хөтөлбөрийг тус тус шинээр баталсан. Мөн “Хоршоог хөгжүүлэх нийгмийн хэмжээний хөтөлбөр”, “Ахуйн үйлчилгээний салбарыг хөгжүүлэх хөтөлбөр”-ийн төслийг боловсруулан Засгийн газрын хуралдаанд хэлэлцүүлэхээр төлөвлөж байна.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын ивээл дор “Эх оронч худалдан авалт - Үндэсний үйлдвэрлэл-2019” үзэсгэлэнг 2019 оны 4 дүгээр сарын 2-3-ны өдрүүдэд зохион байгуулав. Үзэсгэлэнд 150 орчим үндэсний үйлдвэрлэгчид төрийн худалдан авалтад нийлүүлэх боломжтой бүтээгдэхүүнээ танилцуулсан. Мөн 70 орчим төрийн байгууллагууд худалдан авах бараа бүтээгдэхүүнийхээ мэдээллийг нийтэд ил тод байршуулж үзэсгэлэнд оролцов. Энэ үеэр дотоодын худалдан авалтыг дэмжих чиглэлээр ХХААХҮЯ, БСШУЯ, Аж үйлдвэрийн үндэсний зөвлөлтэй “Хамтран ажиллах санамж бичиг” байгуулсан.

Мөн “Хүүхдэд зориулав” үзэсгэлэн худалдааг 2019 оны 5 дугаар сарын 25-26-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан. Тус үзэсгэлэн худалдаанд хүүхдэд зориулсан хүнс, хувцас, гутал, цүнх, хүүхдийн дэр, гоо сайхны бүтээгдэхүүн, тоглоом, гоёл чимэглэл үйлдвэрлэгч дотоодын 60 гаруй аж ахуйн нэгж, жижиг, дунд үйлдвэрлэгчид оролцож, бүтээгдэхүүнээ хэрэглэгчдэд сурталчлан таниулав. Үзэсгэлэн худалдааны шторк, нээлт хаалтын үйл ажиллагаа, өдөрлөгүүдийг социал медиагаар шууд дамжуулсан байна. Мөн жил бүрийн IV улиралд “Монголд үйлдвэрлэв”, “Намрын ногоон өдрүүд” уламжлалт арга хэмжээг үндэсний үйлдвэрлэгч хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжүүдтэй хамтран зохион байгуулахаар төлөвлөж байна.

“Эх оронч худалдан авалтын жил”-ийн хүрээнд дотоодын үйлдвэрээс худалдан авах бараа, бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний нэр, төрлийг нэмэгдүүлэх, үндэсний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, техник технологийн шинэчлэл хийх, олон улсын стандартын шаардлагад нийцсэн зах зээлд өрсөлдөх чадвартай бараа, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг түлхүү дэмжих зорилгоор чанар стандартын шаардлага хангасан, тохирлын баталгаатай 14 бүлгийн 155 нэр төрлийн барааны жагсаалтыг Засгийн газрын 2019 оны 90 дүгээр тогтоолоор шинэчлэн баталсан. Энэ жагсаалтад төсөвт өртөгт үндэслэдэг томоохон барилга, бүтээн байгуулалтын ажлуудын бараа материалын худалдан авалтын голлох 60 орчим нэрийн бүтээгдэхүүн орсон нь дотоодын үйлдвэрлэгчийн бараа, ажил, үйлчилгээг давуу эрхтэйгээр худалдан авах боломжийг олгож байна. Мөн дээрх бараа, бүтээгдэхүүнийг аливаа тендерийн үндсэн нөхцөл болгож, худалдан авах бодлогыг Засгийн газар баримтлан ажиллаж байна.

Төрийн цахим худалдан авах ажиллагааны системд 2019 оны 8 дугаар сарын байдлаар нийт 1927 захиалагч байгууллага, 9210 оролцогч бүртгүүлж, давхардсан тоогоор 13,770 тендер зарласнаас 7,045 барааны тендер шалгаруулалт зохион байгуулаад байна. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтөөр тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулахдаа дотоодын аж ахуйн нэгжид заавал давуу эрх олгож байхаар хуульчилсан бөгөөд одоо зарлаж байгаа бүх тендер шалгаруулалт хуульд заасан журмын дагуу оролцогчдын ирүүлсэн хүсэлтэд үндэслэн дотоодын давуу эрхийн зөрүүг олгож байна. Өнгөрсөн 2017 онд дотоодод үйлдвэрлэсэн 47.1 тэрбум төгрөг, 2018 онд 12 нэрийн 92.5 тэрбум төгрөгийн худалдан авалт хийсэн бол 2019 оны эхний хагас жилд 15 нэрийн 41.6 тэрбум төгрөгийн худалдан авалт хийжээ. Үүнээс Засгийн газрын 2019 оны 90 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Дотоодын үйлдвэрээс худалдан авах чанар, стандартын шаардлага хангасан барааны жагсаалт”-д багтсан барааны 97,7% буюу 39,9 тэрбум төгрөгийн худалдан авалт хийсэн. Хагас жилийн байдлаар төсвийн ерөнхийлөн захирагч нар дотоодын үйлдвэрээс хамгийн ихээр буюу зам, барилгын материал 58.7% буюу 24,4 тэрбум, хүнсний бүтээгдэхүүн 21.9% буюу 9,1 тэрбум, оёмол бүтээгдэхүүн 5.8% буюу 2,4 тэрбум төгрөгөөр тус тус худалдан авчээ. Яамдын хувьд 9,5 тэрбум, аймгуудын

хувьд 32,1 тэрбум төгрөгөөр дотоодын үйлдвэрийн бараа худалдан авсан дүн гарч байна. Эрүүл мэндийн яам зайлшгүй шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн улсын хэрэгцээг нэгтгэн 2019 онд 25 нэрийн эмийг үндэсний 3 үйлдвэртэй 3 жилийн хугацаатай ерөнхий гэрээ байгуулан ажиллаж байна.

Урьдчилсан тооцоогоор 2019 оны эцэст дотоодын үйлдвэрлэгч нараас худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний хэмжээ, тоо нэмэгдэх болно.

Бүх яам, агентлаг, нутгийн захиргааны болон төрийн өмчит байгууллагууд төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тендерийн үнэлгээний хорооны бүрэлдэхүүнд үндэсний хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоодын төлөөллийн тоог нэмэгдүүлсэн нь худалдан авалттай холбоотой маргаан буурах, хөндлөнгийн хяналтыг сайжруулах үндсэн нөхцөл болж байна.

Жижиг, дунд үйлдвэрийн санхүүжилт, дэмжлэгийн эх үүсвэр, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, үр өгөөжийг сайжруулах зорилгоор Засгийн газрын 2019 оны 190 дүгээр тогтоолоор “Жижиг, дунд үйлдвэрийн тэргүүлэх ач холбогдол бүхий салбар, чиглэл”-ийг баталсан. Энэ тогтоолын дагуу бүс тус бүрт жижиг, дунд үйлдвэрийн тэргүүлэх ач холбогдол бүхий 10 салбар, тэргүүлэх ач холбогдолтой 8 чиглэлийг батлан энэ жилийн хөнгөлөлттэй зээлийг дээрх салбар, чиглэлд олгох ажлыг хэрэгжүүлж байна. Мөн ХХААХҮ-ийн сайдын 2019 оны 6 дугаар сарын 19-ний өдрийн А-119 дүгээр тушаалаар “Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сангаас урт хугацаатай, хөнгөлөлттэй зээл олгох төсөл сонгон шалгаруулах журам” шинэчлэн баталж, мөрдөж байна.

Хүнд үйлдвэрийг дэмжих тухай хуулийн үзэл баримтлалын төслийг боловсруулах ажлын хүрээнд БНСУ-ын үйлдвэржилтийн бодлого, бүсчилсэн хөгжлийн туршлага, БНКазакстан улсын хүнд үйлдвэрийн тухай хууль, хөгжлийн бодлогын баримт бичгийг судалж байна. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2019 оны 8 дугаар сарын 26-ны өдрийн А/180 дугаар тушаалаар “Хүнд үйлдвэрийг хөгжүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлан хэрэгжүүлж эхлээд байна.

Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн дагуу 2017 онд 497465 татвар төлөгчид 35.1 тэрбум, 2018 онд 654168 татвар төлөгчид 78.1 тэрбум, 2019 оны эхний хагас жилийн байдлаар 807,875 татвар төлөгчид 120,9 тэрбум төгрөгний урамшуулал олгосон. Буцаан олгох урамшууллын дүн өмнөх онтой харьцуулахад 60 хувь өссөн нь татваргүй барааны дэлгүүрт тавих хяналт сайжирсан, иргэд, аж ахуйн нэгжийн оролцоо, идэвх санаачлага нэмэгдсэнтэй холбоотой.

Хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний 1-23 дугаар бүлэг, аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний 41-70 дугаар бүлгийн барааны гаалийн албан татварыг нэмэгдүүлэх болон хөнгөлөх барааны жагсаалтыг үйлдвэрлэлийн нөөц, хүчин чадал ашиглалтын төвшинд уялдуулан боловсруулах судалгаа, мэдээллийн ажлын хүрээнд 2019 онд нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжин хөгжүүлэх, дотоодын зах зээлийг хамгаалахад гаалийн тарифын хэмжээ хэрхэн нөлөөлөхийг судалж, Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээ хэлэлцээр болон Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд нэмэгдүүлэх боломжийг судалж байна.

Азийн хөгжлийн банктай хамтран 2019-2023 онд “Төсвийн санхүүгийн удирдлагын ил тод, үр ашигтай байдал” төслийг хэрэгжүүлэх болно. Төслийн

хүрээнд татварын удирдлага, төсвийн хөрөнгө оруулалтын ил тод байдлыг хангаж, төсөв, санхүү, хөрөнгө оруулалт, татварын мэдээлэл болон хяналтын системийн дэд бүтцийг сайжруулахаар төлөвлөж байна. Мөн Азийн хөгжлийн банкны төслийн хүрээнд ерөнхий гэрээний эрх зүйн орчин, цахим дэлгүүрийн талаарх сургалтыг оролцогч талуудыг хамруулан улсын хэмжээнд IV дүгээр улиралд багтаан зохион байгуулах болно. Мөн Меркадо зөвлөх компанитай гэрээ байгуулан ерөнхий гэрээнд хамруулах боломжтой зарим барааны судалгааг хийсэн. Цаашид энэ судалгааг тогтмол хийж, жил бүр ерөнхий гэрээнд хамруулах бараа, үйлчилгээний тоог нэмэгдүүлэн ажиллана.

“Хүнсний аюулгүй байдлын статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлал”-ыг үндэслэн дотоод зах зээлийг хамгаалах зорилгоор 2019 онд стратегийн хүнс экспортлох, импортлох квотыг уялдуулан тогтоосон. Засгийн газрын 2019 оны 8 дугаар сарын 19-ний өдрийн 329 дүгээр тогтоолоор “Стратегийн хүнсийг экспортлох, импортлох журам”-ыг шинэчлэн баталсан. Угаасан ноолуурын экспортыг багасгах, улсын хэмжээнд бэлтгэсэн түүхий эдийг ашиглан нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, экспортыг дэмжих зорилгоор “Ямааны ноолуурын үйлдвэрлэл, худалдаанд мөрдөх” техникийн зохицуулалтын төслийг боловсруулан, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр төлөвлөж байна.

Асуулга 2. Улсын Их Хурал, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2016 оны сонгуульд оролцсон МАН-ын мөрийн хөтөлбөр болон Засгийн газар, Нийслэлийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан “Үндэсний үйлдвэрлэгчдийн 400 автобусаар нийтийн тээврийн парк шинэчлэх” заалтын хэрэгжилтийн талаар:

Монгол Улсын Засгийн газар, нийслэлийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2018 оны 286 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төрөөс авто тээврийн салбарт баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-нд нийтийн тээврийн эрх зүйн орчинг шинэчлэх, нийтийн тээврийг хөгжүүлэх замаар суудлын автомашины хэрэглээг бууруулах, нийтийн тээврийн үйлчилгээнд цахилгаан, байгалийн хийгээр ажилладаг их багтаамжийн автобусыг өргөнөөр нэвтрүүлэх, цахилгаан, байгалийн хийн түлшийг импортлох, тээвэрлэх, хадгалах, цэнэглэх сүлжээг байгуулах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлж байна.

Нийслэл хот доторх болон хот орчмын нийтийн тээврийн үйлчилгээнд нийслэлийн өмчтэй 2, хувийн хэвшлийн 17 аж ахуйн нэгжтэй хамтран, үндсэн 76, хот орчмын 14, шөнийн тээврийн 1, бага багтаамжийн автобусны 4 чиглэл нийт 95 чиглэлд 944 угсраа, их, дунд багтаамжийн автобус троллейбусаар өдөр тутамд 500-600 мянган иргэдэд үйлчилж байна.

Нийтийн тээврийн салбар нь 2017 онд 196 сая зорчигч тээвэрлэсэн бол 2018 онд 178,7 сая зорчигч тээвэрлэж нийтийн тээврээр зорчигчдын 62,4 хувь нь тээврийн үйлчилгээний үнэ төлж зорчиж байгаа бол 37,6 хувь нь холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу үнэ төлбөргүй буюу хөнгөлөлттэй нөхцлөөр зорчиж байна.

Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах ажлын хүрээнд “Нийслэлийн нийтийн тээвэрт байгаль орчинд ээлтэй цахилгаан автобус нэвтрүүлэх, туршилт хийх тухай” Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 2-ны өдрийн 122 дугаар тогтоол батлагдсан. Дээрх тогтоолын дагуу Зам, тээврийн

хөгжлийн яам, “Үндэсний аж үйлдвэрийн зөвлөл” ТББ-ын хооронд 2018 оны 6 дугаар сарын 19-ний өдөр байгуулсан “МОН-30 загварын их багтаамжийн цахилгаан автобус нийлүүлэх, туршилт хийх тухай” нэмэлт гэрээний дагуу 2 ширхэг цахилгаан автобусыг 2019 оны 1 дүгээр сараас 5 дугаар сар хүртэл нийт 3 удаагийн туршилтын тээвэрлэлтийг хийж, үр дүнг 6 дугаар сарын 12-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, нийтийн тээврийн үйлчилгээнд ашиглах, өмчлөлийн асуудлыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэх арга хэмжээ авч ажиллах талаар Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 7 дугаар сарын 19-ний өдрийн 01/3912 тоот албан бичгийг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч С.Амарсайханд хүргүүлсэн.

2019 оныг “Эх оронч худалдан авалтын жил” болгосонтой холбогдуулан үндэсний үйлдвэрлэгчдийг дэмжих ажлын хүрээнд Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын “Эрх шилжүүлэх тухай” 2019 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 8 дугаар тушаалын дагуу сайдын багцаас 450.000.000 /дөрвөн зуун тавин сая/ төгрөгний санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн. Энэ ажлын хүрээнд Хэнтий аймгийн Засаг даргатай “Үндэсний аж үйлдвэрийн зөвлөл” ТББ-ын гишүүн байгууллага болох “Монгол машин индустриал” ХХК нь 5 дугаар сарын 3-ны өдөр байгуулсан гэрээний дагуу тус аймгийн Хэрлэн суманд Монгол Улсад үйлдвэрлэсэн “MON-30S-EV” загварын бага оврын 8 ширхэг цахилгаан автобусыг 2019 оны 8 дугаар сарын 2-ны өдөр хүлээлгэн өгсөн.

Уг асуулгад дурдагдсан “Байгаль орчинд ээлтэй, нэгдсэн ухаалаг систем бүхий нийтийн тээврийг хөгжүүлэх төсөл”-ийн явцын талаар: “Тогтоолын хавсралтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай” Засгийн газрын 2019 оны 48 дугаар тогтоолоор концессын “Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх” төрлөөр концессын уралдаант шалгаруулалт явуулж сонгохоор зааж, уг шалгаруулалтыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулахыг Үндэсний хөгжлийн газарт даалгасан. Засгийн газрын тогтоолын дагуу дээрх концесс олгох уралдаант шалгаруулалтыг Концессын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасны дагуу урьдчилсан болон уралдаант гэсэн хоёр үе шаттай 4 сарын хугацаатайгаар 2019 оны 6 дугаар сарын 24-ний өдөр үндэсний хэмжээний өдөр тутмын сонин болон тус газрын цахим хуудсанд зарласан. Төслийн урьдчилсан шалгаруулалтад нийт 3 хуулийн этгээд оролцох саналаа битүүмжлэн ирүүлсэн ба одоогийн байдлаар үнэлгээ хийгдэж байна.

Концессын тухай хуулийн 11.7-д “Барааны тэмдэг, нэр, хэлбэр, төрөл, гарал үүсэл, газар зүйн байршил, үйлдвэрлэлийн арга, үйлдвэрлэгч, нийлүүлэгчийг тухайлан заасан шаардлага, нөхцлийг уралдаант шалгаруулалтын баримт бичигт урьдчилан заахыг хориглоно.” гэж заасны дагуу төслийн уралдаант шалгаруулалтын зар мэдээ болон урьдчилан шалгаруулалтын баримт бичигт “аль нэг улсын үйлдвэрлэсэн автобус байна” гэж тусгаагүй бөгөөд шалгаруулалтад оролцогч нь аль ч улсын автобусыг санал болгох эрхтэй болно. Мөн хуулийн 13.1-д “Энэ хуулийн 12.1.3-т заасан ерөнхий шаардлагыг хангасан Монгол Улсын болон гадаад улсын хуулийн этгээд түүний нэгдэл уралдаант шалгаруулалтад оролцохоор энэ хуулийн 12.1-д заасан мэдээллийн дагуу бүрдүүлсэн саналаа битүүмжлэн эрх бүхий этгээдэд ирүүлэх эрхтэй.” гэж заасны дагуу аль ч улсын хуулийн этгээд саналаа ирүүлэх эрхтэй байхаар баримт бичигт тусгасан болно.

Уг төсөл нь концессын “Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх” төрлөөр хэрэгжих тул концесс эзэмшигч нь өөрийн болон өөрийн боломжоор олсон хөрөнгөөр байгаль орчинд ээлтэй автобусыг худалдан авч концессын гэрээний хугацаанд ашиглан гэрээний хугацаа дуусгавар болох үед төрд үнэ төлбөргүй

шилжүүлэх тул төсвөөс ямар нэгэн санхүүжилт шаардагдахгүй, төсөвт санхүүгийн дарамт учрахгүй.

Уг төсөл хэрэгжсэнээр Улаанбаатар хотын авто замын хөдөлгөөнд өдөрт оролцдог 300,000 орчим тээврийн хэрэгслийн тоог хоёр дахин бууруулах буюу 150,000-200,000-д хүргэж авто замын түгжрэлийн асуудлыг үр дүнтэйгээр шийдвэрлэх, осол зөрчлийг багасгах, агаарын бохирдлыг бууруулах боломжтой болох юм.

-----oOo-----